

TRẦN-ĐẤT-NGHĨA

TỔNG-LÝ

Giá bán nhứt trình

AN-HÀ

Trọn năm.....5.500

Sáu tháng.....3 00

Giá bán riêng nhứt

trình L'APPEL

Trọn năm.....6.400

Sáu tháng.....4 00

Giá bán chung hai bên

Trọn năm.....10.400

Sáu tháng.....6 00

AN-HÀ-BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

ÉDITION EN QUOC-NGU DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG—Boulevard Delanoue—Canton

PHẠM-KY-XUONG

CHỦ-BƯT

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là gửi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. TAILLÉ-NEHIL

Lúc mua báo xin các
ngài chiến cổ, gửi số tiền
luôn, hẳn-quản lấy làm
thăm cảm.

MỎ DẦU LỬA Ở XỨ ĐÔNG-PHÁP nên tiềm ra được thì mỗi lợi chẳng nhỏ

Ài cũng rõ dầu-lửa là một vật yếu
cần cho nhân loại trong buổi này. Dầu
rừng hiện thời các nhà hóa-học đã bày
ra đến đến, khắp những châu-thành
trong hoàng-cầu tương cũng đã được
tiêu hao thông dụng; tuy vậy, song bao
giờ thiếu hạ cũng chẳng phải dầu-lửa
được. Chẳng nói dầu cho xa, như xứ
Nam-kỳ ta đây: từ thành-thị chí thôn-
quê, nhà nào lại không dùng dầu-lửa?
xét lại thì dầu-lửa có thể sánh được
với cơm gạo của người ta đó.

Xứ Huê-Kỳ là một xứ rất thanh về
dầu-lửa lắm, người Huê-Kỳ nhờ mỗi
lời dầu-lửa gửi bán khắp năm-châu
thế-giới mà làm giàu to. Xứ ta từ bấy
lâu chẳng có ai biết gia công tìm những
mỗi lợi dưới đất như là mỏ vàng, mỏ
bạc, mỏ chì, mỏ than-đá, mỏ dầu-lửa
vào, v.v... nếu tìm ra tương có khi

hóa tạo thiên-địa, nhơn-vật, san-hà,
thì dầu lửa tương cũng vậy, chẳng ít
thì nhiều, chẳng nhiều thì ít, song
không có là lại nơi người bốn-xứ chẳng
chịu nhọc sức kiếm tìm, hoặc là
không có thuyết về khoa học chuyên-
môn tìm kiếm các vật trong đất;
chỉ cứ bới lấy những sản vật thấy được
trên mặt đất cho dễ mà thôi, nên phải
chịu thua hơn người là vậy. Đã biết sự
tầm-kiểm các loại khoáng sản, mỏ than-đá,
mỏ lửa, dầu trong đất là sự rất khó, nếu
chẳng phải tay bác-vật, thì việc thường
nhân mấy ai làm cho được? Tuy nói
vậy: chứ ta cũng chẳng nên vội trách
ta về khoa này; vì trong nước ta đến
ngày nay đã đếm được mấy ông bác-
vật? hỏi từ bao giờ đến bây giờ người
minh chỉ có bốn họ: họ Lê, họ Nguyễn,
họ Trần, họ Hoàng; còn công-thương-lộ thì để mất ai gánh-
giác tự ý?

Hết mấy năm sau này, có nghe đồn
nhiều nhà bác-học Pháp hay là Huê-kỳ:
trong một lúc đến viếng Đông-Pháp, có đi
đều-liên miêng Ngủ-quảng, Qui-nhơn,
Thanh-hóa (Trung-kỳ) rồi có đề dư-luận
rằng: xứ Đông-Pháp này có thể tìm ra
được mỏ dầu-lửa. Mới rồi đây: lại nghe
bên Huê-kỳ có cử một hội, chọn các
phái-viên toàn là nhà chuyên môn bác-
học để sang qua xứ ta, đang nghiên-
cứu về vấn đề tìm mỏ dầu-lửa. Hội
chuyên môn bác-học này chẳng bao
lâu đây sẽ tới Saigon thì có hãng dầu-
lửa Standard Oil ở C^o, gốc ở Niâu-ước
(New-York), nhàn-gánh ở Saigon sẽ hóa-
học cuộc-tìm-kiểm các mỏ dầu-
lửa ở Đông-Pháp.

Cuộc đi tìm-kiểm mỏ dầu này thì
phải tốn-kém chẳng ít; vì là cuộc rất
khó-khăn; nhưng mà nếu quả tìm được
mỏ dầu lửa rồi thì có nguồn-lợi
biết là bao nhiêu. Trong cuộc tìm-kiểm,
to-tát như thế; nếu mà sự tốn trước
thì có bao giờ được cái lợi to về sau, ấy
là người Mỹ-châu và Âu-châu họ thường
có cái chí định thương-dinh nghệ như
thế; còn người ở đây: bởi nhờ thương-
mại, có người nhờ công-nghệ mà trở
nên phú-dịch quốc là vậy.

Người minh-thua họ là tại chẳng ai
dám đem hết tư-bồ của mình ra mà
gây cuộc-dinh thương-dinh nghệ to-tát
như thế; nếu làm được vậy, chẳng gặp
được thời rồi thì thành ra vua dầu-lửa,
vua sắc, vua thép, vua than-đá như
người Huê-kỳ vậy có khác chi!

Nghe nói xứ mình có được mỏ dầu-
lửa cũng có ý mừng; rồi lại nghĩ: nếu
cái nguồn-lợi to-lớn kia mà buồn: nếu
quá thật sự mình có mỏ dầu-lửa đi nữa,
thì cái lợi sẽ về ai nắm; chứ người minh-
thua ra rồi cũng cứ việc đem tiền đi
mua dầu về đốt mà thôi.

Hữu-Thơ

Số học đồng ở Đông-Pháp

Từ mấy năm sau đây, số học đồng ở
xứ Đông-Pháp ta càng ngày càng được
tăng ra nhiều. Theo tờ-phúc của nhà báo
Đông-Pháp thì trong năm 1921, chính-phủ
có mướn đức bạc cho phát-bành trong
bên xứ, nên đến ngày 31 Décembre
1921 số bạc đồng tính được 15.892.000\$
qua đến ngày 31 Décembre 1922 lại tăng
lên 27.800.000\$.

Còn số bạc giấy thì sụt xuống. Trước
thì được 92.600.000\$ rồi sụt xuống
còn 83.900.000\$ mà thôi.

Kính cáo Độc-giã

Vì việc tốn-kém hằng ngày, chứ không
thì Bón-báo cũng chẳng dám làm rộn
lòng chư tôn, và tương khi chư tôn cũng
mắc đa đoan nhiều việc, nên không nhớ
cho hết; vậy Bón-báo có đôi lời kính
nhắc chư tôn, vì nào còn thiếu bạc mua
báo An-Hà, xin làm ơn gởi trả giúp cho
Bón-báo, được nhẹ bớt một phần tổn-
kém, thì ơn ấy Bón-báo hằng tạ dạ.

Sau đây Bón-báo xin chư tôn rõ
ràng: Bón-báo sáng lòng chờ trong ít
ngày đây, nếu chư tôn chưa gởi số
bạc đến thì Bón-báo sẽ cậy nhà thơ
giấy-thếp hỏi giùm. Xin chư tôn miêng
chấp.

An-Hà-Đáo

Cuộc tiếp nghinh

Quan Toàn-quyển MERLIN ngày
9. Aout tại Saigon

Quan Toàn-quyển MERLIN đặc lịch
của Chánh-Phủ Đại-Pháp sang trọng
nhậm coi Đông-Pháp thế cho quan cựu
Toàn-quyển Maurice Long (liên du).
Ngài quá giang chiếc tàu "André Lebou"
ngày 9 Aout đến Saigon. Khi tàu gần
đến bến tàu chạy biển (M.M.) Saigon thì có
quan cựu Toàn-quyển Baudouin, quan
Phó Toàn-quyển Robin, quan Tổng-
đốc Nam-kỳ và quan Nguyên-sái Tổng
binh ngôi tàu riêng đón tiếp rước. Rồi
lên tàu "André Lebou" hiệp cùng quan
tân Toàn-quyển merlin đến Saigon, tàu
cấp cầu lúc 4 giờ chiều. Cuộc nghinh
tiếp quan Toàn-quyển Merlin đây rất
long trọng, lịnh giăng bủa từ cầu tàu
binh đến đến Phủ Toàn-quyển, có đủ mặt
các quan Văn-vô hành sự trong cõi Đông-
Pháp, vua Sisowath Cao-Man quốc có
phái Đức Hoàng-tử Montevos và quan
Thượng-Thư Taitoum đến đón tiếp, các
quan Thủ-Tiêu, các quan Hội-dồng quân
vật tây nam, các quan "P^ho, P^ho, P^ho,
Huân, Chủ-quận v.v... ở các (thị)
Nam kỳ tế-tự và thiên hạ đồ hội đồng
đón đưa.

Khi quan Toàn-quyển Merlin bước
chơn lên tới bờ, ngài mặc áo trắng có
thêu kim tuyến nơi bâu áo và nơi cườm tay,
dầu đội nón xếp đen có dát một cái lông
chim, sắc diện xem rất hiền từ nhơn đức
lắm, thì toàn nhạ tay thời bản "Marseil-
laise" chào mừng, rồi đến đồ nón
chào. Giũt tiếng nhạc, thì quan Toàn-
quyển đứng và rap tạm che tại bến tàu
biển, thì có ông Tholance là quan Đông-lý
thành phố Saigon đứng ra thay mặt cho
dân-sự Saigon chào quan Toàn-quyển về
dục một bài nói về cuộc dân sự rất toại
lòng mà hoàng nghinh quan Toàn-quyển
đáo nhậm coi Đông-Pháp lần thứ nhất.
Ông Merlin tiếp cảm tạ ông Tholance và
thần dân Saigon có lòng nghinh-tiếp
ngài rất trọng hậu. Đoạn xong qua
Toàn-quyển Merlin lên xe hơi cùng các
quan đi thẳng đến dinh của ngài nơi
Boulevard Norodom. Lúc vào dinh rồi
quan Toàn-quyển ra phòng tiếp khách
tư, quan cựu Toàn-quyển Baudouin có
trình diện các quan các sở đến ra mắc
quan tân Toàn-quyển, kể đó ông Baudouin
đứng ra đọc "ột bài rất dài kể đó các
việc chánh-trị, lý-tài, kinh-tế trong
toàn cảnh Đông-Pháp, và giao quyền
hành-chánh lại cho quan tân Toàn-
quyển Merlin.

Khi ông Baudouin đọc giũt lời, thì Quan
Toàn-quyển Merlin đáp lại một bài rất
dài, có nhiều đoạn ngài tính ngài sẽ làm
cho đảng kinh-tế xứ Đông-Pháp này
ngày thêm bành trướng ra cho rộng
lớn, làm cho sự văn minh của Đại-Pháp
được thêm v. v. cho người bốn xứ
nhằm lấy được cho nhiều. Tóm lại: ngài
nói ngài quyết nơi theo cái chánh-sách
của quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư
Albert Sarraut và quan cựu Toàn-quyển
Long liên-du; mà mở mang những việc
ích-lợi cho xứ này.

Lúc quan Toàn-quyển Merlin giũt lời
ai nấy đồng lòng vỗ tay vang rân.
Bón-báo chúng tôi xin thay mặt cho
thần dân miêng Hậu-giang kính chào

VĂN UYÊN

Muốn cho được toại lòng và giúp vui các bạn Văn-thi, kể từ đây Bón-báo cứ
giũt mợ công-binh, hề được trước đăng lên trước, được sau đăng lên sau, ở trong
bài thơ gửi đến, miêng là chẳng trời niêm-luật thì thôi; còn về việc làm chương
xảo có Bón-báo xin chư khán quan nghĩ luận lấy, nhưng Bón-báo xin thưa cùng các
ngài rằng: đây là nhệ giúp vui "tập làm thi chơi" thì bao giờ công chẳng
nên quên niềm hòa hảo là đức quý đẹp vậy.

Cây chuối

Cây lảnh trái tốt giữa đồ tranh
Lá sánh cờ mao đất khéo sanh
Khác dạng anh đào trăm trái đỏ
Đồng màu dương liễu bốn mùa xanh
Day ngù quết đất chôn con dại
Văn là phong thơ nhấc khách tình
Một dạ chẳng cho dây gió bụi
Đề chưng trên án cũng thơm danh
Cổ-thi

Cây bắp

Luôn chịu ba đồng trên cõi bờ
Thương vì một nỗi chúng dân thơ
Nương oai sấm sét ồm con đồ
Mưa lịnh mưa-dông phát ngọn cờ
Bờ mướn an nhả cùng lợi nước
Nền liêu chải gió lại dăm mưa
Cờ khi biến bạc tám kinh lạng
Giải giáp một khi chúng thấy nhờ
Cổ-thi

Vọng-phu

Ganh-gheét làm chi bởi nguyệt ông?
Lâm cho thiếp gánh phạ trông chống
Ngân rằm cây cỏ dầu phai lợt
Mườn kíp lòng đây há đối xong?
Trăng gió bởi ghi niêm cố-nghĩa
Đá vàng còn gấn nợ chung-dồng
Duyên đây dầu có nợ ngân vậy
Thiếp chơg đợi chàng chẳng mới trong!
Phúc-bôn-Từ

BỖN-BÁO

Kỷ hữu

Nợ cười miệng thế trở trên thay
Nghĩa bạn ta mong trả sạch rày.
Còn nước, còn non, lòng há đổi
Còn trời, còn đất, dạ nào sai
Thì chung lời hứa hàng bia tại
Tình nghĩa độ-huynh chẳng lợi phai
Trước hẹn cùng nhau ta giữ lấy
Dầu nghìn trời đất trí nào lay
Phúc-bôn-Từ

Tự thân

Mình buồn mình biết nỗi riêng than
Lầu tở cùng ai gởi nhãn sang
Nhớ chữ cũ lao lòng bởi-rời
Tưởng câu cũc-dục dạ bàng-hoàng
Tình sầu chắt-chứa thêm ngao-nuân
Nỗi thâm ấp-yên dạ lơ-lửng
Muốn sự tại trời nào dám trách
Đôi xây hai lệ hiệp rồi tang
Tân-Bôn-Từ (Phúc-lạc)

Họa nguyên vận bài thi kén chống
của cô Phạm-kim-Lông (B. K. L.) đăng
trong báo An-Hà số 322.

Bước họa từ êm lượn ngóng chờ,
Nên chăng giấy nguyệt bện lòng tơ.
Cầu-lam mướn bắt cò e nõi,
Lá-thăm đầu xuôi cuộc bán bờ.
Thục-nữ đã phen người cử án
Giải-nhơn chơng chọn bực đồ thơ,
Bao giờ non nước mà chung mợ
Mới thỏa tâm tình kéo ước mơ.
Lý-Đu-Xuan.
tự: Thanh-Phong
Lạc-hoa (Bá-liêu)

Số xe hơi trong Toàn-cầu ngày nay đếm được 14.743.468 cái

Mới rồi đây: người ta làm số tính gộp
những xe hơi các xứ trong Toàn-Cầu
hết thấy được 14.743.468 cái. Số này
chia ra như sau đây:

Amérique "Huê-kỳ"...	13.078.279	cái
Europe "Âu-châu".....	1.302.153	"
Océanie "Úc-Châu".....	147.189	"
Asie "Á-đại-lợi".....	144.479	"
Afrique "Phi-Châu".....	71.368	"
Nhứt hơn hết là ở Huê-Kỳ số xe hơi nhiều thập bội; lấy nhơn số trong xứ mà sánh "bỏ đồng" thì 83 người có được một cái xe hơi.		
Còn ở Âu-Châu (Europe) số xe hơi chia ra như sau này:		
Gr-Bretagne "Anh-quốc"	554.443	cái
France "Pháp-quốc"	290.303	"
Allemagne "Đức-Quốc"	126.092	"
Italie "Í-đại-lợi"	65.000	"
Espagne "Ý-pha-nho"	47.500	"
Belgique "Ti-lợi-Thời"	45.388	"

mình cho quan Toàn-quyển Merlin và
dầu quyền của ngài và cầu chú cho
ngài vĩnh trãi coi Đông-Pháp này to
mở-mang điều lợi-ích cho nhơn-dân
trong xứ nhờ.

An-Hà

Suède	29.478	"
Suisse "Thụy-sĩ"	21.000	"
Danemark	20.100	"
Norvège	13.340	"
Autriche "Áo-quốc"	11.100	"
Hollande "Hà-Lang"	10.750	"
Các xứ khác ở Âu-Châu	67.639	"
Ở Á-đại-lợi (Asie) chia ra như vậy:		
Indes	51.000	cái
Indes Hollandaises	23.000	"
Pérou malaise	13.750	"
Iles Philippines	13.000	"
Ở Phi-Châu chia ra như vậy:		
Sud-Africain (Nam Phi-Châu)	32.500	"
Algérie	44.500	"
Ở Océanie chia ra như vậy:		
Australie	27.189	cái
Nouvelle-Zélande	34.500	"
Hawaï	15.500	"

Hết thấy ở đâu số xe hơi cũng không
bằng ở Huê-kỳ (Amérique) như tại
Kinh-thành Niêu-ước (New-York) đếm
có trên một triệu cái xe hơi, tính ra
thì tại Kinh-thành này, trong 8 người
có được 1 cái xe hơi.
Năm rồi tại Huê-kỳ tạo được
2.379.001 cái xe hơi, tính trội hơn năm
kia 293.815 cái.
Công-nghệ...! Công-nghệ...! biết bao
là tấn phát, biết bao là của cải! Xem
người rồi ngắm lại ta..... Thế bởi
vui hay buồn...???

Ô-tô-mô-bin-lơ

Lễ khánh-thành CÔNG VIỆC ĐÀO SÔNG DÂN THỦY NHẬP ĐIỆN Ở TỈNH VINH-YÊN (Tiếp theo)

Cuộc khánh-thành sẽ di chuyển về phương-diện nào cũng đến hoàn-hủy cả, là vì lễ-ngợi thì vừa chiếu theo cổ-tục, lại vừa thích-hợp với An-phong. Quan Chàng-sư Bride có một cái ý-kiến rất thích-hợp: là tỏ ra rằng dù người Pháp hay người Nam cũng đều kính-trọng những bậc-kỳ-lão trong xã hội. Ở một xã nhỏ kia trong hân-hạt có một ông cụ, nhà họ là thanh-bản, song nhờ sự-tiến-bộ, hương-thị những quá hân-tuấn, hàng tỉnh rước cụ đến dự cuộc khánh-thành. Hân-nhật cụ y-phục chỉnh-tề, ngồi trên một chiếc kiệu làm thời đồ cho dân em trong hàng xã rước cụ đến nơi Đại-hội, kính cụ vào bậc đá-biệt nhất với hân-tuấn, lại được bằng thưởng danh-dự hội-tinh.

Cụ vốn là một bậc lão-thành trong hân-bại, từ buổi mây xanh đến thừa bậc-phát đã mục-kích cái thâm-trạng của nông-nghề hân-nhà: khi xưa chẳng bị nguy-ngập về thủy-lạo, thì phải khổn-đến về hạn-hán hay là đạo-tặc! Cụ đã gần tới ngày giờ về non tiên cõi bực, mà sự nhờ nhà-nước được hưởng-thụ một cái thời-kỳ bình-trị êm-dềm, nay lại được mục-kích cái hiện-tình đường xá giao thông mọi bề thuận-tiện, cái trình-dộ nơi hương đảng thì ngày-thần tiên-bộ, khi thì thời cụ mắt trông tai nghe cái quang cảnh con người làm ruộng đều vui chầu bước vào cái thời-kỳ rất tiến-bành, vậy tấm lòng lạc-thú của cụ... hồ hồ giọng vào nhà mà điếu-tập ra được cho xứng đáng!

Thế nhưng cuộc khánh-thành những máng nước hân Vinh-yên có một cái mục đích khác nữa: là kích-lệ cho những nhà dự cuộc đều phải suy-xét về buổi quá-khứ mà phán đoán về cái buổi hiện-dương cũng là cái buổi tương-lai vậy. Những người Đại-Pháp trông thấy những sự đã kết-quả thì tức như là một cách để thì-thở tâm lòng sự giúp của người Thợ-nhân, người hân xứ thì nên biết những công-cuộc đó tức là một sự kết quả lớn-lao của chính-phủ bảo hộ.

Đối những lý-do ấy mà chúng tôi đem ăn-bành tập kỹ thuật này, làm toàn bằng một lối vào rất đơn-giản để cho dù là người thuộc về thứ-bậc nào trong xã-hội cũng dễ thông hiểu. Chúng tôi sẽ biên giải về một vấn-đề rất quan trọng cho người hân-xứ: Trước là cái vấn-đề phòng bị cho nông-gia thoát khỏi cái nạn thủy-lạo cũng là hạn-hán. Sẽ đem liển ra hết những công-việc của dân Nam-Việt trong cái thời-dại quá-khứ để giải-quyết cái vấn-đề này. Sau tới lại trình bày hết những công-nghệ của chính-phủ Đại-Pháp trong cái thời đại hiện kim cũng là những công-nghệ trừu tượng để thực-hành thuộc về tương-lai vậy.

SỰ HẠN HÁN Ở MIỀN HẠ-DU XỨ BẮC-KỲ
Sự hạn-hán ảnh-hưởng về đường kinh-tế xã-hội là thế nào?

Muốn hiểu rõ ràng sự hạn-hán có một cái ảnh-hưởng lớn lao với cuộc sinh-hoạt về đường kinh-tế và xã-hội xứ Bắc-kỳ thì đi xem trong lịch-sử bản-quốc. Từ đời tới-cổ mà người Nam-việt đã thoát-lý cái thời-dại ăn lông ở lỗ, nhờ có người Tàu mà biết được sự cấy cấy, từ từ thời-thời cứ bằng năm đều đã gặp phải những cái nạn hạn-hán cũng là

thủy-lạo. Những sự tai-tương đó năm nào cũng có hiện chép trong lịch-sử cũng như là việc biến-tập các việc lớn trong nước. Như thế cũng không phải là một sự lạ lùng gì, bởi vì năm nào mà hạn-hán lâu ngày thì tất là nguy-ngập cho nghề làm ruộng, dân tình thực là khổn-đến; các thứ thuế đều khó lòng thu được cho chu-đáo; công-nhân thành ra thiếu-thiếu; trong nước sinh ra trộm cướp, những kẻ gian bạo kéo nhau đi quấy nhiễu hết làng nọ sang làng kia, thậm chí làm nơi dân phải bỏ làng mà lánh đi nơi khác.

Cứ xem trong bộ Công-mục thì dân Việt-Nam từ xưa đến giờ rất là khổn-đến về cái nạn hạn-hán. Biết bao nhiêu hạt, khắp trong hàng tỉnh đều bị đói kém, kẻ hàng nghìn người chết đói ngoài ngàn ngàn đống đống. Cái những người cư-phủ mới được sung túc mà thôi. Những nhà nghèo khó thì chẳng những phải bán cả ruộng, cả nhà để khỏi đói khát, thương khi vì miếng ăn lại đem bán cả con đi nữa. Những sự ghê gớm kể ra đây, toàn là thực-sự cả, chứ không phải là đặt đồ gì đâu. Cứ xem trong tập «Chứng-thư» và tập «Giáo-hội truyền-bá lịch-sử» của các công-cố đạo đã biên-tập thì cũng có nói về những thời-kỳ đói kém như trên này.

Mỗi lần trong nước gặp cơn đói-kém thì trật-tự trong xã-hội lại thành ra ngổn ngang: Nguyên là cái cơ-quan xã-hội và chính-trị xứ Bắc-kỳ, lấy nơi dân xã làm cốt-yếu. Mỗi một xã tức là một cái đoàn-thể biệt-lập, cùng nhau quản-phạm mà một người làm vua, và điếu-tập-dịch thì phải nạp phu hay là nạp ngân; nhà vua-tuyên quân thì phải cử người ra dâng lễ. Kề bờ làng tức là trốn thuế của nhà-nước, và để tránh khỏi công-việc của Triều-dinh. Những kẻ bỏ làng thì không thuộc về thứ bậc nào trong xã-hội nữa, cũng tự như là đứng ra ngoài vòng luật-pháp vậy. Quân du-dăng ấy, chỉ vì bụng đói mà quấy nhiễu nhau lại, kéo từng đảng đi cướp phá, các hạt. Hết chúng nó tới xã nào thì cướp phá rồi trốn gao, trốn thì trốn, trốn-lấp lẩn dân phải nhập-dòng với mình để phân-đổi lại nhà-vua. Trộm cướp thực là một thứ bệnh tật riêng của xứ Bắc-kỳ, hàng năm lại do sự đói kém mà lan rộng mả, đến nỗi cận-thời cũng vẫn chưa trừ-triệt được hẳn. (Sẽ sẽ tiếp theo)

Hội chợ Hànội

Ông hội-trưởng phòng Thương-mại Skigôn có được tin ngoài Hội-chợ cho hay rằng những hàng hóa ở trong các xứ Đông-Pháp mà muốn chở đi đến Hội-chợ thì bằng tàu Messageries Maritimes và hãng Chargeurs Réunis sẽ bớt tiền chở mỗi 100kg bớt 25%.

Kính cáo quốc dân

TRUNG-HÓA NHẬT-BÁO có lời trân-trọng kính-cáo cùng quốc-dân biết rằng báo Trung-Hóa là một tờ báo mới, đến 1° Septemb 1923 này thì bắt đầu xuất-bản, mỗi tuần-là ra hai kỳ: thứ tư và thứ bảy; giá bán mỗi năm 3500, nửa năm 1800.

Vậy xin quốc-dân, ngài nào có lòng thiện-cố đến Trung-Hóa Nhật-Báo, hoặc mua báo, hoặc đăng bài, hoặc đăng các bạch, hoặc hỏi đến gì, thì xin cứ gửi thư hay qua bộ lại Tòa báo tại số 15 rue de la Mission (tức là phố Nhà Chung) Hà-nội. Bản báo sẽ xin hoàng-nghênh và cảm tạ lắm.

Trung-Hóa Nhật-Báo

Hải đàm

Nói chuyện mê-day

Từ-Lang có thằng con thứ năm năm tuổi đặt tên Ngã-Lý, cái thằng sao rắng mắt kinh-dại!

Ngày kia có thầy Hội-dồng X... đến thăm, hỏi thằng Lý: Tia mày đâu vắng? Ngã-Lý liền đáp gào gào, thưa, Ba tôi mang mê-day ở trong buồng.

Ừ! ba mày đang mê-day gì mà bất không hay? vậy cháu có nói lại có bắt đến thăm, ba ra nói chuyện mê-day cho bắt mừng với....

Thằng Lý dạ chạy vô buồng kêu: Ba có bắt hội-dồng hỏi thăm mê-day ba kia! Từ-Lang nghe nói trều-dong, cho một bóp tai, chạy mãi, rồi lấy số mặt vào ra chào thầy hội-dồng. Thấy nó thấy bộ vẻn áo cho thầy hội-dồng xem) nên păm trong buồng. Nó vô hỏi tôi sao lắm, tôi nói bị mê-day ngứa quá. Nó nghe vậy tưởng cho tôi có mê-day bị... anh của tôi rảnh tôi chờ: nếu tôi đang mê-day thì tôi đã mang đi cùng làng rồi, chứ có đâu mà ở trong buồng vậy anh. Thầy Hội-dồng nghe nói cười ngất, lẽ ra tôi làm nghe thằng nhỏ chứ!—Hết.

NGUYỄN-VĂN-GIÃO (Cái cao)

Thơ tín

Kỷ giữ Bốn-Tứ bạn thiết

Mỗi lần đọc được quí danh Bất-Phong-Tinh, lòng này cũng ái mộ học đòi nhiều ít, song thậm nghĩ, cùng suy, trong tư-tưởng, cũng phải có một, ấy là thường tình, gió không đưa trăng mà trăng, chứ nếu gió đưa trăng thì trăng cũng vì tình mà đưa gió là nào không! Bởi vậy nên: Sắc không sáng gió mà làm sao cho toàn người chim dăm dề dề một cách, ghé ghé thay! Đã rằng là Bất-Phong-Tinh, như trước mắt phần son trên ghe, như vậy mà trong lòng biết có giữ được vững vàng cùng chăng? Kim-Đất cũng biết giữ cái bí hiểm riêng, bà hương phan phui việc người, vậy quí hữu chờ với trách K. Đ. sao hay đem hạnh sự người.—Mỗi đấng K. Đ. (nhỏ của quí hữu), là đấng K. Đ. trước đã tự xói lấy—K. Đ. cũng ngàn ngại lắm chứ, ngặt nỗi lương tâm quí hữu, bắt đấng K. Đ. mới bỏ mai, một là xói phụn râu mày, hai là thế dờ có độ ý đến cho một vai phan, chứ rằng: “đồng loại tương cảm” mà da dặng tuý người ngộ cái cảnh chàng may, tưởng lại cứ cầm ấy có khi xuất hiện, nếu nhấm mắt bỏ qua, thì ra một đến đáng-tiếc 1 số làm vậy, có một thấy lòng da thg nao cuống rỏ, cư xử với gia tư làm sao cũng không biết, cuối thấy tuý ngày cuối tôi chẳng có một tiếng quở trách, mà có sao hôm nay thay ở đoàn tình vợ yêu, làm cho trẻ đại phải rơi lệ, quí hữu nghe vậy có đau đớn cho chăng? song quí hữu hãy nhẫn tâm nghe kỷ lại tại lòng dạ nào mà không thương hại cho phận râu mày biết bao kẻ xói; đã vậy, anh trường thấy ăn ăn, nuốt hơ, vì quí hữu nói đó trẻ tôi ở vấn me, nay là ngày thấy không còn một diêm nào xuất cửa sự nặng nề ấy vào trong trí não của thầy nữa, nên cũng là hết đặc đi, tuý mới đến phòng vấn Trạng-sư cây thay mặt vào đơn xin tòa họ erno phép tuý để bỏ 1 vậy chứ quí hữu có biết tại duyên cớ làm sao chăng? K. Đ. muốn nói cho đủ là nhưng chỉ có một sợi dây rồi phải rung rinh cả rừng mà là não quí hữu lại không

THỜI SỰ Giá bạc

Thứ sáu... ngày 11 Aout... 8 f. 75
Thứ bảy... ngày 11 Aout... 8 80
Thứ hai... ngày 12 Aout... id
Thứ ba... ngày 13 Aout... 8 85
Thứ tư... ngày 13 Aout... id
Thứ năm... ngày 16 Aout... 9 00

Giá lúa

Lúa chờ đến nhà máy mỗi tạ 100 kilos là:
Thứ sáu ngày... 10 Aout... 5 05 à 5 15
Thứ bảy ngày... 11 Aout... 5 05 à 5 15
Thứ hai ngày... 12 Aout... 5 05 à 5 15
Thứ ba ngày... 13 Aout... 5 10 à 5 20
Thứ tư ngày... 14 Aout... 5 12 à 5 22
Thứ năm ngày... 15 Aout... id
Thứ sáu ngày... 16 Aout... 5 14 à 5 24

Phủ lệ

MA DẶ LỐI QUÍ ĐEM ĐƯỜNG
Cách mấy ngày rày chẳng biết chuyện chi khi không mà quí quí xúi dục cho tôi... là đầu của Trích-thị-Bây buôn bán hàng bông tại đầu cầu làng Phú-lộc chánh là vợ của tên B....

Ừm! giờ chiều thì... mới đối với thị này rằng đem cái thùng đi mua tấm cam cho heo ăn, sáng dịp ước theo một gói đồ giầu ở trong mình; chừng mua tấm cam xong đi về, thì Bấy hổ nghịch ý mình coi đường về nhà thì L... chẳng đi về việc đường cái mà tẩu riết, thị Bấy chạy theo bắt lại hỏi duyên cớ ra làm sao mà tình đương mặt nghĩa đương nông với chồng nó là tên B.... có chuyện chi ư quí nên đi kham như vậy, chẳng có một lời trái phải, thì L... trả lời rằng: vợ chồng nó rất nên yêu nhau lắm chứ, chẳng biết mà quí xúi dục cho nó mua đi mấy bữa rày chứ nó chẳng có chi riêng với ai hết. Tôi Bấy nghe như vậy đem thị L... về chữa thầy phán!—Hết

CIRQUE VIET-NAM

Theo như lời các báo và tờ báo đã đăng thì tối bữa 4 Aout 1923 bạn hát xiết Việt-Nam đã khởi sự hát. Tuy đêm đó trời mưa không ngồi hết, người đi coi chẳng vì sự ước ắc mà nao lòng. Búng 9 giờ thì từ trên giảng cho đầu mấy cái loges thiên hạ đã chọn mà ngồi.

Ai tin

Tôi lấy làm chua xót và đau đớn vô cùng, vì tiếp được tin buồn lành từ thân của M. Bùi-quang-Văn, giúp việc tại Sở-lưu-phu Nam-kỳ thọ bệnh không mấy ngày mà lìa trần thế, đã an táng tại Diên.

Vấn tôi cùng M. Bùi-quang-Văn là tình đồng hội Tòng-thơ-Văn nên tôi tạm ít hàng mà chia buồn cùng Bùi-quang và cầu chúc cho vong hồn lành hà tiêu diêu nơi bóng đảo.

V. Đức, buy luy kính diện.

Nay tôi lấy làm chua xót và đau đớn vô cùng mà tiếp được tin buồn lành từ thân của M. Monsieur Vertueux Đức cựu thư ký tại báo quán Thời-báo Saigon, lại là trợ bút báo An-Hà đã từ trần tại Biên-hà hưởng dương được 43 tuổi đã an táng tại nghĩa địa Biền-hà. Vì tình tri kỷ nghĩa tri giao nên tôi tạm đôi hàng mà chia buồn cùng Monsieur V. Đức và cầu chúc cho vong hồn lành hà tiêu diêu nơi bóng đảo.

Tiểu đệ: Lê-văn-Mẹo buy luy

chán rỏ: “vợ hiền ai nỡ phân chia...” rất dỗi vương là cây, vương còn ở dưới còm làm người ai đành làm cho con nhớ mẹ mặt buồn, chẳng ngó lơ gạt lậ, mà khổ thay 1 lậ ấy cứ chán hân như thế có thể nào động an vui hay sao? Ấy chẳng qua là sự cùng chẳng đã nên mới vậy.

Đây là buồn nhớ bạn, kiếm chuyện nói giải khuây, chứ K. Đ. cũng rõ là chuyện tình, mà làm cảnh khổ-tình này thế-giang thường hữu—phải chăng quí-hữu?

Kim-dit-Vàng

chặt nức. Có nhiều người mua giấy hàng nhứt hoặc hàng nhì, nhưng bởi vì trẻ nên đành phải đứng mà coi tới vào.

Nạp bằng bố rất tốt và cách sắp đặt chỗ ngồi rất khéo léo chẳng thua gì mấy bọn Cirque ngoại-quốc. Ngoài những thú vật như ngựa, chó gấu lửa thì có trâu là một thú thú ai cũng nhận rằng ngu ngốc hơn các con thú khác, nhưng mà ông Tạ-duy-liên tập chạy vòng tròn như ngựa, đi ba chơn, hoặc bò tới bò lui coi tức cười lắm! Mấy con ngựa cũng khôn, nài cỡi cho chạy mau mà bắt dao hoặc liến trái lắn coi rất thần tình. Mấy con chó của H. Charly thì khôn ngoan không biết chừng nào, biết nhào lộn biết nhảy rào và biết sủa mà hòa với tiếng kèn chủ thời mới ngộ cho.

Những người nhào lộn hoặc dưới đất hoặc trên du, thoát bên này, thoát bên kia không sót chỉ người ngoại-quốc mà nhứt là có hai cô bé lối 8,9 tuổi leo lên thang coi hay lắm.

Còn nói về hệ diễu thì ai nấy phải tức cười non ruột.

Tóm lại thì bạn Cirque Việt-Nam bắt được như vậy thì những người đã có đi coi rồi ai cũng phê cho một chữ «hay» mà thôi. Vầy người Saigon, Chơ-lơn, Gia-dinh và những người ở miền Lục-thị có dịp đi Saigon cũng nên đến xem bạn Cirque Việt-Nam trước giúp cho bạn đóng-bang sau mua một giúp vui thú vị.

B. P. T. B.

XE ĐIỆN

Nam-kỳ ta, xưa nay chưa có xe điện nay đã có rồi. Đã khi sự chạy, bởi 4 giờ rưỡi, ngày 5 rạng mặt 6 Aout, chạy từ Saigon vô Bình-lý, nửa giờ một chuyến.

Đi xe điện, thì khỏi lo cháy áo quần, ấy là việc tốt, song có 1 điều này hành khách khá dè: Là xe đang chạy êm, mà thỉnh tình giựt một cái, làm cho mọi người đang đứng, phải té nhào, ôm lẫn với nhau.

Con đi Cholon—Gò-vấp, như mọi khi thì ngồi luôn 1 cái xe, nay tới Saigon phải xuống xe mà đổi, làm cho lộn xộn quá chừng, làm cho nhiều kẻ ngỡ ngơ đến nỗi mấy người ở Saigon đây, mỗi ngày đi mấy chuyến, mà còn chưa rõ là xe nào đi đâu.

Người ở Lục-châu, xin nhớ rằng xe điện, nó chạy giục-giục một cách khó chịu, mà giữ lấy mình, nếu lộn-lởng dễ như mọi lần, nó giựt một cái ngã xuống xe, chết oan mà chết! Xin nhớ kéo má...

Trường thương-mại

GIADINH

Theo lời của M. M. Huỳnh-thành-Khỏe và Nguyễn-thần-Tuông xin, Báo-báo kundig là phụ-linh, nên đăng ngay bài dưới đây, xin chư Đức già-xe, như có thể giúp thì cũng nên giúp, vì trường này nếu được thành, tương cũng là việc hữu-lợi cho đồng bang ta trong trường tương-mại vậy.

B. B.

Chương chằng đánh chằng kêu đến không kêu không sáng

Ở đời có nhiều người hay lường gạt làm những việc phan phò, lập ra một việc chi từ từ lại đâm gọi là việc ích lợi chung; vì vậy báo L.T.T.V. kể từ hai năm nay nghe rằng tại Giadinh có một Trường-Thương-mại, muốn trong Lục-châu rõ việc mở mang ra thế nào nên có đăng mấy câu hỏi.

Chúng tôi xin trả lời mấy câu hỏi ấy cho Lục-châu Quí Ông Quí Bà rõ việc mở mang ra làm sao, vì chúng tôi lập ra việc này rõ ràng, chẳng có chi tâm tư chưa dám chắc là hoàn toàn, song bước đến bước nào chúng tôi bước này.

Vậy chúng tôi xin mời Quí Ông Quí Bà có dịp chi dời gót đến chợ Bịchid xem cuộc mở mang mới mở đầu. Nay chúng tôi xin cáo ngiã sẽ lược việc mở mang ra thế nào theo mấy câu hỏi của L. T. T. V.

1° Ai đứng tên làm chủ hay là lập hội HÂN NÀO LÀM CHỦ?

GÂY MÔN

Yếu đuối
vàng vọt

Thước SIROP de
DESCHIENS

có huyết hỏ

Làm cho bụng táo bón, đầy, ỉa một vị thuốc của các lương y nổi danh.
Thuốc này hiệu nghiệm hơn bất kỳ thuốc nào khác. Các nhà thuốc tại thành phố Paris đã dùng nó.
Tồn tại tại Paris: DESCHIENS, 9 đường Paul-Baudry và các nhà bán thuốc.

2- HỌI HỮN BÀ ĐẾN BAO NHIÊU?

Có hai người làm việc bằng buôn bán là Huỳnh-thành-Khỏe và Nguyễn-thành-Thông vì dư công và thấy đời đó khó nên làm việc lương bổng bằng bán nhiều chung đầu mua những là máy đánh chữ, máy may cùng các vật liệu dùng lập ra Nam-Nghệ học-Đường và Nữ-Nghệ học-Đường tại Giadinh.

Trường Nam-Nghệ ở sau trường nhà nước Giadinh còn trường Nữ-Nghệ ở tại chợ Báchhiếu (Giadinh).

Chúng tôi xin các ông bà vì làm sao trường tập buôn bán ở tại chợ?

Vì tại đây tập gái may vá và buôn bán nên phải ở chỗ thị tứ cho có bạn hàng và biết mua bán chạy cùng không y như khách kiểu-u-vay.

Hỏi gái ăn học rành rồi ra lập tiệm ngành thì có bạn hàng.

Ấy vậy chẳng phải như trường nhà nước sẵn đường cửa cho tới; gái học đây phải tập toán cần kiệm khó học, bên chi, siêng năng như khách ngoại bang.

Sở vốn chung đầu vì việc cần kiệm tiền lương của hai người làm việc trong hai năm nay, bởi đắp lợp nên tại trường thub có 1.718\$82, một người làm việc một tháng 120 đồng, một người làm việc lương bổng mỗi tháng 80 đồng, hai người nhận học bỏ vào từ bỏ lập ra trường này.

Nay sau chúng tôi sẽ sang nêu von bỏ ra mỗi tháng là bao nhiêu, và vật dụng cùng là số phí dùng nuôi gái nghèo là bao nhiêu?

Sở vốn định phải bao nhiêu mới đủ?

Nay các công việc sắp đặt yên rồi, nếu qui ông qui bà, biết thương nể, giống muốn giúp việc mới mang cho mau thành tựu, thì xuất vốn ra cái một cái trường, trên có chỗ cho sĩ nữ ăn nghỉ, dưới có chỗ bán buôn, cứ hai cô đứng buôn bán một kệ, ai bán đủ thì bán đủ, ai bán không thì bán không, xây văn nhau như hàng Printemps bên Đại-pháp.

Ấy là trường mà cũng là tiệm cái; gái có tập buôn bán học rành nghề, ra lập tiệm cái phải giúp tăng bóa, sau chúng tôi sẽ chỉ việc lập tiệm cái ra thế nào.

Sở vốn định cất trường này 10.000 đồng, và dự trữ 10.000 đồng để tu bổ.

Nếu không, qui bà sáng lòng cất trường Thương-mại theo học đó chúng tôi chỉ ra, thì chúng tôi ra công dạy thì cho đến ngày mới mang đảng thương mại cho xứ Nam kỳ được chung hưởng.

Chúng tôi chẳng giấu chi, nghề thương-mại có học, chẳng biết nhiều cho đủ điều đặc trẻ em.

Chúng tôi sẽ in ra sách tập nghề thương-mại (cours pratique de commerce) và sách bút toán (comptabilité) của các nhà trường bày ra hầu dạy đủ trẻ em, vì chúng tôi đã có học lớn của khách ngoại bang nên sợ có thất đi rồi chẳng ai dạy bảo thì uống công ăn học.

4. Sở tiền quyền sẽ đến bao nhiêu?

Chúng tôi sẽ làm một cái giấy riêng, đăng báo biên qui danh của lợi viên có lòng công vào trường đa thiếu từ hai năm nay bao nhiêu mỗi tháng có người cùng và xuất ra nuôi trẻ nghèo cùng số phí bao nhiêu và chi phí quản lý.

Qui ông qui bà có tâm nhiệt thành như vậy.

Chúng tôi xin nhắc lại Qui ông qui bà có lòng hoang bị muốn cùng bao nhiêu xin do theo tờ báo, chứ chúng tôi đi ra khỏi trường thì việc trường không người lo và sợ phí nặng nề.

5. Nhưng ai có nể công ra nhiệt?

Bổa trường sẽ đăng báo lần lần qui danh lợi viên về số tiền công.

Sở tiền công từ hai năm gần 1797 đồng, tiền số phí và vật dụng hết thấy lập hai trường tính gần 3 673\$82. Tiền vốn của hai người soạn tạo cần kiệm tiền lương mỗi tháng đắp vào trường, về tiền thân về việc lãnh đồ may, tiền học chữ dính cùng là công nghệ bổa trường làm ra tiền là 1718\$82 trong hai năm, thân tiền học trò nam là 1158\$.

Xin qui Ông qui Bà đến xem sổ sách của qui có thơ toán thì rõ:

6. Còn thiếu bao nhiêu nữa mới đủ dùng?

Bổa trường vì muốn nhà nên số phí lớn chứ tiền thân về tiền công nghệ nhiều, tiền học thì ít, nên chỉ đắp đôi vừa đủ thiếu chút dính thì hai người soạn tạo bởi đắp vì bề lâu chừng nào thì có công nghệ nhiều chừng này, bán ra có huê lợi.

Nếu cất trường rồi thì huê lợi rất nhiều vì chừng đó mới thu tiền học trò (écolières payantes).

Chúng tôi xin nhắc lại trường này chẳng có tính tiền công dạy dỗ chỉ cả như mấy năm rồi.

7. Trường đã lập thành nơi nào?

Trường Nữ-nghệ lập ra được 16 tháng tại chợ Báchhiếu (Giadinh), trường Nam-nghệ lập ra được hai năm ở cách xa trường Nữ học ở đường Langsa.

8. Các dạy bảo ra làm sao?

Nam-nghệ học-Đường. - Dạy đánh máy, bút toán, chữ tấu, thơ từ giao thiệp cùng các bằng buôn (correspondance commerciale), dạy việc giấy thép giáo (code) văn, văn.

Nữ-nghệ học-Đường. - Dạy may vá, thêu thùa, làm nón, làm vở, chữ Quốc-ngữ và chữ Langsa, dạy bút toán, tập đi bộ hàng, làm commande, đứng buôn bán (vendeuse) dạy việc rao báo (annonce commerciale) dạy tương đi, dệt đứng công lời ăn tiếng nói cho sĩ-nữ; nói tóm lại là các việc nữ-công nữ-ban.

Xin qui Ông qui Bà đến trường xem sổ sách của gái Annam làm, cũng là công-nghệ, bài-vở, công các việc sắp đặt.

9. Nhưng ai đứng làm thầy dạy Nam-nữ?

Nam-nghệ học-Đường. - MM. Huỳnh-thành-Khỏe và Nguyễn-thành-Thông thay phiên đứng dạy đánh máy; chữ tấu, dạy bút toán và thơ từ tin tức, dạy việc giấy thép (code) văn văn.

Có người giúp việc đi thơ từ.

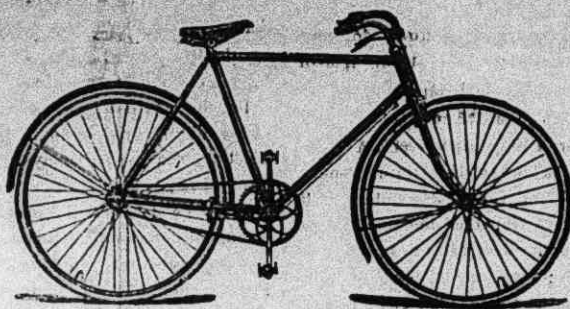
Hai người soạn tạo xin nhắc lại là việc lập ra mà dạy thì nên mỗi ngày phải đi kiểm gao về nuôi gái nghèo bên nữ-nghệ là dạy rồi phải đi làm việc bằng buôn bán lương của hàng. Qui Ông qui Bà có đau lòng chăng?

Nữ-nghệ học-Đường. - Nữ-giáo; Thị Ngai dạy bút toán; Thị-Côi dạy buôn bán; thị-Trường dạy may vá thêu thùa và làm surveillance có ti-Thanh. Còn nhiều có lớn tuổi đứng dạy là nghĩ và việc nữ-công nữ-ban.

HÀNG VÉLO SPORT

NHÀ SỐ 50 TỚI 54 BOULEVARD CHARNER SAIGON

Có bán xe máy đẹp hiệu Wonder là một biểu tốt nhất trong hoàn cầu, nhẹ, đẹp, chạy mau và chắc chắn. Có bán đủ đồ phụ tùng và vỏ ruột ca-u-su tốt. Muốn mua hàng cũng gửi theo tàu và gửi conire remboursement (trả tiền lúc đến nhà xe).

Đây nhắc lại là mấy người dạy trường Nữ-nghệ chẳng có bà con chỉ với hai người soạn tạo; ấy là gái nghèo đến giúp việc chẳng khác nào như việc nhà nước.

10. - Nuôi dạy thì uat là dạy ăn tiền?

11. - Bình mới trở mỗi tháng là mấy?

Nam-nghệ học-Đường. - Có thân tiền mỗi học sinh giáo mỗi tháng 9\$, hoặc 1\$, hoặc 2\$, kể nghèo học thì, song tiền cây chỉ đủ trả số phí, tiền sữa máy hư nặng lắm vì máy cũ và mới 11 cái.

Nữ-Nghệ học-Đường. - Gái giàu đóng mỗi tháng lớn 3\$, nhỏ 6\$, tiền cơm còn tiền học không tính, gái nghèo học không tính tiền lại bao học cơm nước áo quần.

Hội-viên có cùng tiền gửi con đến học chẳng có tính tiền, song qui Ông qui Bà đủ rõ gái nghèo ham học: bán buôn nên gái nghèo thì học nhiều gái giàu học thì ít.

12. Học mấy năm mà đứng thì ra?

13. Tại nơi nào làm việc?

Học trò Nam từ lớp nhất sắp lên học sáu tháng, học sinh nhỏ không thân học giỏi rồi phải vợ nửa tháng bốn trường sẽ kiểm chỗ gửi gắm đi làm việc hoặc các vô ngoại ngạch hoặc các hàng buôn.

Hai năm nay bốn trường gửi đi làm việc 158 người có đứng bốn trường. Học trò Nữ biết chữ quốc-ngữ học một năm ra lập tiệm buôn bán và có bạn hàng đồng đạo.

Nói cho phải gái biết buôn bán thì biết cần kiệm, biết kết liên đoàn biết bên chi, biết xem địa-thứ và thời-thế, biết đi bộ hàng, biết rao báo, nếu đủ tư chất ấy thì cuộc buôn bán nhà Nam phải thành vượt chẳng?

Gái học việc nữ-công nữ-ban về giúp mẹ cha có phải là vô ích đâu, đến khi khôn lớn có gia thế biết cần kiệm cũng chẳng phải vô ích cho chẳng?

Chúng tôi mấy lời sơ lược và sẽ đăng tiếp các công việc làm ra công các nhà trường hai năm nay cho Lucy-chau, qui Ông qui Bà trường làm và liệu định là nào, coi chỗ lợi từ của bốn trường là chỗ nào?

Có phải là tiếng thì phí thường hay đồn huyên; xin mời bắt qui Ông qui Bà đến xem cuộc mở mang mới rõ. Chúng tôi xin nhắc lại chứ chẳng phải là kẻ sơ; mỗi khi nhà-nước công các hội từ có việc thì bốn trường đã sẵn lòng cho qui có giúp việc cùng sĩ-nữ ra giúp sức, nào có tin tiền gao chi; qui Ông qui Bà có đi dự các lễ đã rõ thấy xin ai dám cho chúng tôi ưi bốn trường có lợi từ chỗ nào.

Có phải là có một ít học sinh cũng đầu cứng cổ khó dạy dỗ ra đến huyên chăng?

Chúng tôi xin nhắc lại chúng tôi đã nói trước này:

Qui Ông qui Bà nào có tâm nhiệt thành

ARTICLES EPICERIE DU MEKONG de FRANCE

Dòng-Phong dit Tuong-Khon

Rue du Quai, près de L'AU-GAGNE-PEIT

Cántho-Ville

Tiệm tôi mới lập gần bên tiệm "Au-Gagne Petit" của Mr Trần-dất-Nghĩa.

Bổa tiệm chuyên bán si và bán lẻ rỗng đủ các thứ rượu Tây, đồ hộp, đồ gia vị « conserves alimentaires » sữa bò, cá mòi đồ tầu, thuốc Tây, Savons, dầu thơm và các món khác nữa văn văn....

Giá định bán rẻ, đồ mới lại bảo hăng. Như qui-vị ở xa muốn mua món chi xin viết thư đến Bôn-tiệm sẽ gửi đồ đến lập tức chẳng sai.

Xin Qui-ông, qui bà chiều cố.

ARTICLES EPICERIE CENTRALE de FRANCE

Thanh-Hưng

Bd Saintenoy en face de l'Ap-

pointement des

MESSAGERIES FLUVIALES

Cántho-Ville

Tiệm tôi mới lập tại đường Kinh-lập « Bd Saintenoy » ngay cầu tàu

Lục-tỉnh Cántho. Bôn-tiệm chuyên bán si và bán lẻ rỗng đủ các thứ rượu Tây, đồ hộp đồ gia vị « conserves alimentaires » sữa bò, cá mòi đồ tầu, thuốc Tây, Savons, dầu thơm, đồ pha ly « verrerie » và các món khác nữa văn văn....

Giá bán rẻ, đồ mới bảo hăng. Như qui-vị ở xa muốn mua món chi xin viết thư đến Bôn-tiệm sẽ gửi đồ đến lập tức chẳng sai.

Xin qui Ông, qui bà chiều cố.

Tiền-Nữ-Huân

Cuốn sách rất có ích cho các trẻ gái về việc cử hành của mình để đối đãi cùng mọi người trong lúc hành lễ cũng ở chốn gia đình.

Tại nhà in Hậu-giang có bán giá 0\$20 một cuốn, phụ thêm 0\$10 tiền gửi.

Bán

1 cái xe hơi Henson, 6 máy, 7 chỗ ngồi còn mới tinh hảo.

1 cái xe hơi Buick, 6 máy, 7 chỗ ngồi, còn tốt, giá là 1.200\$00.

AI muốn mua do nơi hàng: Garage T. D. NGHIA - CÁNTHO-VILLE

xin đến lãnh là làm chủ hai trường này thì chúng tôi sẽ giao quyền và cử việc đứng lo lần dạy dỗ thì công; ngày nào công việc mở mang được an bài, cuộc trường-mai nhà nam được kinh dinh chúng tôi sẽ dẹp sách về nhà lo cơm tẻ ngày hai chẳng muốn chút lợi chi và chẳng muốn cầu danh một mảy, vì thuở nay đâu có khoe khoang, đầu tên là vậy đó.

Xin Lucy-chau qui Ông qui Bà miễn chấp việc có đau nói vậy nay đã chỉ rõ rồi đến xin qui Ông qui Bà liệu định.

Thương-mại học-Đường

Giadinh.

Extrait du "Lục Tỉnh Tân Văn"

Đu 31 Juillet 1923.

GARAGE

TRẦN-DAT-NGHIA

Cántho - (Cochinchine)

SỬA CÁC THỦ MÁY:

Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ sắt, v.v.v.

Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ.

Có trữ bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiệu Singer và xe kéo mới.

Đầu nhớt, đầu sàng. Đồ phụ tùng xe hơi và xe máy văn văn.

Lãnh làm sườn nhà và hàng rào sắt.

Tại hàng có sẵn xe hơi để cho mượn đi chơi, cũng bao đi xe. Giá định nó luôn luôn.

CAFÉ RESTAURANT

Hùng-Hưng

Gần nhà hội làng Tân-an

Kính công, qui ông và qui thấy, tôi mới lập nhà hàng bìn cơm tây, bán lẻ từ món per plat) ăn món nào thì tính liêu món ấy, tiệm tôi nấu đồ ngon kỹ lưỡng sạch sẽ, ban ngày đồ ăn khách ban đêm đồ ăn khác, có làm đồ thứ bánh tây, hoặc có đám tiệc chi thì tiệm tôi cũng bao lãnh mà nấu.

Vậy qui Ông và qui thấy có đi Cántho xin đến tiệm tôi thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

Giá rẻ !!! Giá rẻ !!!

KINH CÙNG QUI-VỊ RỒ:

Bôn-tiệm mới tiếp được một kỳ viết kếp theo tôi là « Porte-plume à réservoir » à remplissage automatique, cóagrai bằng métal nickelé đẹp lắm, không thua gì các hiệu khác.

Giá định bán rẻ, mỗi cây.....0\$80

AI mua nhiều về bán lại 12 cây, giá chắc là.....0\$00

Thứ viết này không phải xấu mà bán rẻ, công là viết của các xưởng Langsa gửi qua, nếu giữ kỷ cương thì cũng dùng lâu dài.

Kỷ này lại không bao nhiêu; như Qui-Vị cầu dùng viết thư đến mua mau mau kẻo hết.

Xin đến thơ và mandat cho:

M. Trần-dất-Nghĩa

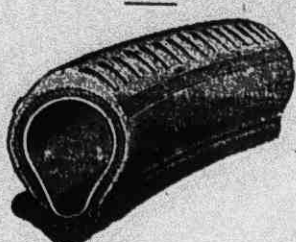
Quản-ly Ấn-Quán An-là

Cántho.

Có bán

Vỏ xe thương hạng

HIỆU (Pneus Bergougnan)

Vỏ xe kéo mỗi cái, giá là 8\$ 00
Ruột xe kéo mỗi cái giá là 2, 30
Vỏ xe máy mỗi cái giá là 2, 80
Ruột xe máy mỗi cái giá là 1, 60

Có trữ bán tại:

Garage Trần-dất-Nghĩa Cántho

Tiệm Trần-văn-Tú Vĩnhlong

" Trần-Frères Hachala

" A. Cianna Biên Hòa

" L. Jacques et Cie Phom-Penh

Hàng chánh cho Nam kỳ và Cao-mán
L. Desmarquoy et Cie - 61 đường
Pellerin ở Saigon.

